

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 7.

Vydána dne 8. dubna 1955

Cena Kčs 1,50

OBSAH:

(12.—15.) **12.** Zákon o státním plánu rozvoje národního hospodářství republiky Československé na rok 1955. — **13.** Rozpočtový zákon na rok 1955. — **14.** Zákon o zřizování a zrušování výzkumných ústavů, útvarů technického rozvoje a výzkumných a pokusných pracovišť. — **15.** Usnesení Národního shromáždění o schválení zákonných opatření předsednictva Národního shromáždění.

12.**Zákon**

ze dne 23. března 1955

o státním plánu rozvoje národního hospodářství republiky Československé na rok 1955.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část první.

Hlavní úkoly**státního plánu rozvoje národního hospodářství na rok 1955.**

§ 1.

K zajištění proporcionálního rozvoje národního hospodářství, k zabezpečení dalšího růstu hmotné a kulturní úrovně obyvatelstva a k upevnění obranyschopnosti republiky stanoví státní plán rozvoje národního hospodářství na rok 1955 tyto hlavní úkoly:

- a) urychlit rozvoj zemědělské výroby, zejména zvýšením hektarových výnosů a užitečností hospodářských zvířat;
- b) zvýšit těžbu uhlí a výrobu elektrické energie a provést opatření k dalšímu rozšíření palivové, energetické a rudné základny;
- c) rozvíjet a dále zdokonalovat strojírenskou výrobu s cílem zvýšit technickou úroveň průmyslu, zemědělství i ostatních odvětví národního hospodářství, posílit obranu země a podstatně přispět k rozvoji zahraničního obchodu;

- d) zvýšit a zkvalitnit výrobu zboží široké potřeby a zlepšit poskytování služeb obyvatelstvu;
- e) podstatně zvýšit úroveň práce železniční a automobilové dopravy;
- f) upevňovat v celém národním hospodářství nejpřísnější režim hospodárnosti, zejména podstatně snížit vlastní náklady a zvýšit produktivitu práce;
- g) dále prohlubovat hospodářskou spolupráci se Sovětským svazem a s lidově demokratickými státy a rozšiřovat obchodní styky s ostatními zeměmi na základě zásady rovnoprávnosti a poskytování vzájemných výhod.

Část druhá.

Rozvoj jednotlivých odvětví národního hospodářství a růst hmotné a kulturní úrovně obyvatelstva.

§ 2.

Rozvoj průmyslu.

Hlavní směry v rozvoji průmyslové výroby se stanoví takto:

(1) V odvětví paliv a energetiky vzroste těžba uhlí o více než 5 % a zvýšením výroby elektrické energie o téměř 10 % selepší zásobování průmyslu a domácností elektrickým proudem. Plánované těžby uhlí bude dosaženo zejména lepším využíváním dosavadních kapacit, dalším zvyšováním mechanizace dolů a zvýšením rozsahu přípravných, otvirkových a skrývkových prací. K zajištění

stálých pracovních sil bude i nadále zvyšována výstavba bytů pro horníky. Rozsah geologicko-průzkumných prací se zvýší a bude zaměřen na zajištění výstavby nových dolů v příštích letech. Plánovaného zvýšení výroby elektrické energie bude dosaženo především zvýšením instalovaného výkonu.

(2) V hutním průmyslu vzroste výroba v barevné metalurgii, jejíž objem se zejména v základních výrobcích téměř zdvojnásobí. Těžba železné rudy vzroste téměř o 15 %. Největší pozornost bude věnována geologickému průzkumu rudné základny i výstavbě zařízení pro zušlechťování rud. Zvýšení těžby rud bude dosaženo další mechanizací dolů. Zvýšení výroby surového železa bude dosaženo lepším využitím kapacity vysokých pecí při současném zvyšování podílu domácích rud ve vsázce. Budou učiněna opatření k zvýšení výroby úzkoprofilového válcovaného materiálu.

(3) V chemickém průmyslu se zvýší výroba umělých hnojiv o jednu třetinu a výroba umělých vláken pro lehký průmysl o více než jednu třetinu. Výroba spotřebního zboží v chemickém průmyslu vzroste o více než jednu pětinu. Do provozu budou uvedeny nové kapacity na výrobu kyseliny sírové.

(4) Ve strojírenské výrobě se výroba zemědělských strojů a zařízení téměř zdvojnásobí, výroba obráběcích strojů vzroste o více než jednu třetinu, výroba válcovacího zařízení o více než polovinu a výroba osobních automobilů vzroste více než dvakrát. Velmi podstatně se zvýší výroba spotřebního zboží, jako chladniček, praček, šicích strojů, motocyklů, hliníkového nádobí a pod. Budou učiněna opatření ke zvýšení jakosti strojírenských výrobků.

(5) V odvětví výroby stavebních hmot vzroste výroba základních druhů stavebních hmot o více než jednu čtvrtinu. Zvýší se též výroba panelů všech typů, čímž se umožní zrychlení stavební výroby. Zvýšení výroby stavebních hmot bude dosaženo zejména lepším využíváním vápenek a zaváděním celoročního provozu v sezonních cihelnách.

(6) V dřevařském průmyslu bude těžba dřeva na úrovni těžby v roce 1954. Bude dosaženo úspor řeziva, zejména tím, že normy spotřeby jehličnatého řeziva se zpevní jak ve výrobě a v provozu, tak zejména též při stavebně-montážních pracích.

(7) V lehkém průmyslu bude dále zvyšována výroba spotřebního zboží, a to zejména tkanin hedvábných, tkanin vlněných a pleteného zboží. Zvýší se jakost a rozšíří sortiment textilních, kožedělných a sklářských výrobků. Bude zavedena výroba nových druhů textilních výrobků a zlepši se jakost tkanin a pletářských výrobků, zejména též dalším zvýšením obsahu vlny.

(8) V potravinářském průmyslu se zvýší výroba dosavadních druhů výrobků, zlepši se jejich kvalita a bude dále rozšířen jejich sortiment. Tak bude zvýšena výroba mlékařenských výrobků o více než 10 %, rybích výrobků o 25 %; bude zavedena výroba nových druhů trvanlivého pečiva a zvýšena výroba polohotových jídel.

(9) V místním průmyslu a ve výrobních družstvech se zvýší výroba a obohatí sortiment zboží široké potřeby a podstatně vzroste výroba stavebnin z místních zdrojů. Rozšíří a zlepši se opravářské a údržbářské služby obyvatelstvu.

Rozvoj zemědělství a lesnictví.

§ 3.

(1) V rostlinné výrobě se zvětší výměra orné půdy o 120.000 hektarů. Hektarové výnosy hlavních zrnin se zvýší o jednu pětinu, hlavních olejnin o více než 30 % a chmele téměř o 10 %. Zvýšení hektarových výnosů bude dosaženo zejména zvýšením dodávek hnojiv, uplatněním pokrokové agrotechniky a dodržováním agrotechnických lhůt. K zajištění krmivové základny pro další rozvoj živočišné výroby v příštích letech se zvětší plochy krmných plodin a zvýší se osev vysoce výnosných plodin, zejména plodin silážních.

(2) V živočišné výrobě bude dále zvyšována průměrná užitkovost hospodářských zvířat.

K jejímu zabezpečení bude rozšířena krmivová základna, zlepšeno hospodaření s centrálními fondy krmiv a zlepšena krmná technika. Zvýší se výroba jatečného skotu a jatečných tržních prasat o více než 10 %, vzroste počet odchovaných telat a zvýší se průměrná dojivost krav o 12 %.

(5) Celkový rozsah mechanisovaných zemědělských prací, zejména rozsah mechanisace kultivačních a sklizňových prací u technických plodin se značně zvýší.

(4) Zvýší se podstatně státní investiční výstavba v zemědělství i úvěry poskytované pro výstavbu jednotných zemědělských družstev. Bude zvyšována technická úroveň rostlinné i živočišné výroby.

(3) Zemědělství bude posíleno pracovními silami, zejména mladými pracovníky. Zvláštní pozornost bude věnována zajištění kvalifikovaných pracovních sil pro strojní a traktorové stanice. Budou vytvářeny předpoklady pro upevňování a další rozvoj jednotných zemědělských družstev i pro zvyšování výroby jednotlivě hospodařících rolníků. K zajišťování těchto úkolů bude prohloubena pomoc národním výborům. Bude zvyšována úloha státních statků, zejména pokud jde o využívání a uplatňování poznatků zemědělské vědy, o šlechtitelskou a plemenářskou práci i pokud jde o zajištění úkolů v obdělávání neobdělané zemědělské půdy.

(6) Zvláštní pozornost bude věnována zvýšení zemědělské výroby v pohraničních okresech. V pohraničí bude pokračovat dosídlování zemědělskými pracovníky, při čemž pozornost bude soustředěna na vybudování a dosídlení především těch okresů, v nichž jsou nejlepší podmínky pro dosažení vysoké úrovně zemědělské výroby. Ke splnění tohoto úkolu budou provedeny potřebné adaptace a podstatně se zvýší investiční prostředky na zemědělskou výstavbu, jakož i dodávky strojů a zařízení.

§ 4.

V lesnictví se v roce 1955 proti roku 1954 zvětší rozsah ošetřování lesních kultur o více

než 12 %. Plocha sítě ve školkách se zvětší o téměř 10 %, čímž bude umožněno zvýšené zalesňování v příštích letech.

§ 5.

Doprava a spoje.

(1) Množství přepraveného zboží v roce 1955 dále vzroste. V železniční dopravě bude přepraveno o 5,4 % zboží více, při čemž přeprava na krátké vzdálenosti bude dále převáděna z dopravy železniční na dopravu silniční. Bude zlepšena dělba přepravní práce mezi jednotlivá odvětví. Rozšíří se okřsková přeprava kusových zásilek, čímž se zlepší služby obyvatelstvu.

(2) Plánovaných výkonů železniční dopravy bude dosaženo podstatným zkrácením doby oběhu vozové jednotky na 3,8 dne a zvýšením průměrné váhy vlaku. Doba oběhu vozů bude snížena zkrácením prostojů v technických stanicích a zkrácením pobytu vozů ve stanicích a na vlečkách.

(3) Autobusová přeprava osob bude zkvalitněna rozšířením autobusového parku a snížením správkového stavu autobusů.

(4) Počet dopravovaných zpráv a zásilek dále vzroste.

(5) Dále vzroste počet stanic místních telefonních sítí a bude prováděna další telefonisace venkova.

(6) Na rozhlas po drátě budou zapojeny další obce. Výstavbou televizního vysílače v Ostravě bude dosaženo dalšího rozvoje televizního vysílání.

§ 6.

Investiční výstavba, generální opravy a stavebně-montážní práce.

(1) K zabezpečení plánovaného rozvoje národního hospodářství budou v roce 1955 zvýšeny investice, zejména do zemědělství, na rozvoj palivové a surovinové základny, na výstavbu bytů a na školství a kulturu. Podstatně budou zvýšeny generální opravy základních fondů.

(2) Investiční výstavba bude soustředována a rozestavěnost snižována. V důsledku toho bude v roce 1955 dokončeno podstatně více staveb než v roce 1954. Přitom se počet rozpracovaných staveb sníží zejména v průmyslu, v dopravě a ve spojích.

(3) Výrobní možnosti budou zvýšeny uvedením nových výrobních kapacit do provozu a rozšířením kapacit dosavadních. Do provozu budou uvedeny zejména další hrudkovací pece, aglomerační pásy a výrobní kyseliny sirové, papíru a celulosy. Rozšířeny budou kapacity kamenouhelných a hnědouhelných dolů, elektráren a koksoven. Budou vystavěny a otevřeny nové všeobecně vzdělávací školy. Bytová výstavba bude dále zvýšena; do užívání bude předáno nejméně o jednu třetinu obytné plochy více než v roce 1954.

(4) Bude zlepšeno zásobování staveb materiály, stroji a zařízeními. Zlepší se zajišťování výstavby projektovou a rozpočtovou dokumentací.

(5) Stavební podniky ministerstva stavebnictví budou organisovány územně v souladu se zaměřením investiční výstavby a s rostoucím podílem bytové a zemědělské výstavby.

(6) Ve stavebnictví budou v širokém měřítku zaváděny průmyslové metody. Zemní, skalní a betonářské práce budou dále mechanisovány. V bytové výstavbě se podstatně zvýší používání proudové metody.

§ 7.

Technický rozvoj.

(1) Technický rozvoj bude zaměřen na vývoj a osvojení výroby nových strojů a zařízení pro zvýšení úrovně techniky jednotlivých odvětví národního hospodářství, zejména dolů, technicky zaostávajících odvětví průmyslu, zemědělství a stavebnictví.

(2) Vědecko-výzkumné úkoly budou zaměřeny především na zvýšené využití domácí surovinové základny, další vývoj mechanisace průmyslu, zemědělství a stavebnictví, osvojení výroby nových druhů chemických výrobků a léčiv.

§ 8.

Růst hmotné a kulturní úrovně obyvatelstva.

(1) Růst národního důchodu bude v roce 1955 zajišťován zvýšením produktivity práce, jakož i podstatným snížením vlastních nákladů v průmyslu i v ostatních odvětvích národního hospodářství. Osobní spotřeba dále vzroste.

(2) Počet pracovníků v národním hospodářství se zvýší a to zejména zařazením dorostu a absolventů škol do práce a vytvořením dalších pracovních příležitostí pro ženy z domácností a pro osoby se změněnou pracovní schopností.

(3) Růstu produktivity práce bude dosaženo zejména zaváděním a intenzivnějším využíváním nové techniky a drobnou mechanisací. V oboru mezd bude důsledně uplatňována socialistická zásada odměňování podle práce a zásada hmotného zainteresování pracujících na množství a jakosti vykonaných prací, na z hospodárnění výroby a na míře odpovědnosti; bude přísně dbáno dodržování mzdové disciplíny a zabráňováno neodůvodněnému překračování mzdových fondů.

(4) V souladu s růstem výroby a produktivity práce dále vzrostou příjmy obyvatelstva a zvýší se maloobchodní obrat.

(5) Zvýšená kupní schopnost obyvatelstva bude uspokojena většími dodávkami průmyslového a potravinářského zboží a to zboží kvalitnějšího a bohatšího sortimentu. Podstatně se zvýší dodávky textilních výrobků všech druhů, zejména pleteného a osobního prádla. Také strojírenských výrobků bude dodáno podstatně více: praček o více než 50 %, chladniček o více než 170 % a motocyklů dvojnásobně. Dodávky stavebnin na vnitřní trh se zvýší o více než jednu třetinu. Dále se zvýší dodávky masa, masných výrobků, rybích výrobků a drůbeže. Dodávky ovoce se zvýší o více než 30 %, rýže o více než 30 % a ryb o více než 40 %.

(6) K zajištění lepších služeb obchodu obyvatelstvu bude zvýšen počet prodejen, zejména prodejen průmyslového zboží na vesnici. Bude dále doplňován automobilový park pro rozvoz zboží.

(7) Zvýší se počet lůžek ve zdravotnických zařízeních, z toho v porodnicích a nemocnicích o 2,2 %. Počet lékařských míst se zvýší o 6,5 % a počet míst v jeslích o 3,3 %. Zlepší se léčebná, preventivní a hygienicko-epidemiologická péče.

(8) Podstatně se zvýší výstavba všeobecně vzdělávacích škol a rozšíří se síť mateřských škol v oblastech, kde vzroste zaměstnanost žen.

(9) Síť kulturně-osvětových zařízení bude lépe využívána. Bude zvýšen počet filmových představení a zlepšena činnost všech institucí, které poskytují kulturní služby obyvatelstvu.

§ 9.

Materiálně-technické zásobování.

(1) Hospodárnost spotřeby surovin, materiálů, paliva a elektrické energie se zvýší tím, že podniky a závody budou

- a) prověřovat a dále zpevňovat normy spotřeby na základě nejnovější technologie a techniky,
- b) rozšiřovat normování spotřeby surovin, materiálů, paliva a elektrické energie na ty úseky výroby, pro které nebyly dosud spotřební normy stanoveny,
- c) důsledně používat prověřených a zpevněných norem spotřeby při řízení materiálně-technického zásobování výroby,
- d) zajišťovat zužitkování odpadového materiálu, a to zejména v místním hospodářství.

(2) Hospodárnost skladování surovin, materiálů a hotových výrobků se zvýší tím, že podniky a závody budou dodržovat stanovené normy zásob, dále snižovat nadnormativní zásoby a zabránit vzniku nových nadnormativních zásob.

§ 10.

Rozvoj zahraničního obchodu.

Rozvojem zahraničního obchodu budou zajišťovány dovozy potřebné pro růst výroby a pro další vzestup životní úrovně obyvatelstva; vzroste zejména dovoz potravin a dovoz základních textilních surovin.

Část třetí.

Stanovení, provádění a kontrola plnění státního plánu.

§ 11.

V rámci úkolů určených zákonem stanoví státní plán rozvoje národního hospodářství vláda.

§ 12.

Ústřední orgány státní správy a národní výbory jsou povinny zajistit rozepsání všech úkolů státního plánu na pracoviště, zajišťovat rovnoměrné plnění plánu, provádět jeho pravidelnou kontrolu a včas činit opatření k zabránění vzniku poruch a disproporcí.

Část čtvrtá.

Prováděcí předpisy.

§ 13.

(1) Nastane-li podstatná změna v předpokladech, za nichž byl státní plán sestaven, nebo budou-li to vyžadovat jiné závažné důvody, může vláda nově upravit úkoly stanovené zákonem o státním plánu rozvoje národního hospodářství.

(2) Vláda je povinna předložit opatření podle odstavce 1 do 1 měsíce Národnímu shromáždění. Odepře-li je Národní shromáždění schválit, pozbývá opatření platnosti třicátým dnem ode dne usnesení, nestanoví-li Národní shromáždění lhůtu jinou.

§ 14.

(1) Vláda může nařízením vydávat předpisy k provedení tohoto zákona. Taková nařízení

mohou svěřit bližší úpravu obecným právním předpisům ministerstev, národních výborů, jakož i jiným orgánům.

(2) Jednotliví ministři mohou v oboru své působnosti vydávat předpisy k provedení úkolů, které jim ukládá státní plán.

(3) Hospodářská opatření obecné povahy, která mohou ústřední orgány státní správy činit podle jiných zákonných zmocnění, lze činit jen se souhlasem předsedy vlády, dotýkají-li se provádění státního plánu.

§ 15.

(1) Vláda se zmocňuje, aby nařízeními činiла i taková opatření, nutná ke splnění úkolů státního plánu, k nimž by jinak bylo třeba zákona; takové nařízení vyžaduje ke své platnosti podpisu prezidenta republiky.

(2) Zmocnění podle odstavce 1 se nevztahuje:

- a) na úpravu poměrů ústavních,
- b) na schvalování státního rozpočtu,
- c) na úpravu daní, poplatků a jiných veřejných dávek v oboru státní finanční správy a cel,
- d) na úpravu věcí měnových.

(3) Vláda je povinna nařízení vydané podle odstavce 1 předložit do jednoho měsíce ode dne jeho vyhlášení Národnímu shromáždění. Odepře-li je Národní shromáždění schválit, pozbývá nařízení platnosti třicátým dnem ode dne usnesení, nestanoví-li Národní shromáždění lhůtu jinou. Předseda vlády vyhlásí pak bez odkladu ve Sbírce zákonů, že nařízení pozbylo platnosti a od kdy.

Část pátá.

Ustanovení všeobecná a závěrečná.

§ 16.

Státní úřad plánovací upravuje závaznými směrnici postup plánovacích prací, jejich rozsah a způsob jejich provádění.

§ 17.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

gen. arm. Dr. Čepička v. r.

Kopecný v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Dr. Škoda v. r.

Barák v. r.

Ing. Šimunek v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Plojhar v. r.

Dr. Šlechta v. r.

David v. r.

Đuriš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Machačová v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Poláček v. r.

Štoll v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Jonáš v. r.

Reitmajer v. r.

Smida v. r.

Dr. Bartuška v. r.

Dvořák v. r.

Dr. Kahuda v. r.

Málek v. r.

Maurer v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Pospíšil v. r.

Ing. Půčik v. r.

13.

Rozpočtový zákon na rok 1955

ze dne 23. března 1955

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Cíle státního rozpočtu.

Finanční prostředky, které jsou stanoveny státním rozpočtem jako základním finančním plánem státu a jejichž zdrojem je především socialistická výroba a budovatelské úsilí pracujícího lidu, slouží k dalšímu rozvoji výroby,

k zabezpečení a k trvalému zvyšování hmotné a kulturní úrovně pracujícího lidu a k podpoře úsilí o zachování míru. Musí jich být proto používáno tak, aby byly splněny všechny úkoly státního plánu rozvoje národního hospodářství, zejména úkoly v základních odvětvích, v uhelné, energetické a rudné základně a aby byla zvyšována zemědělská výroba; tím bude zajištěno uspokojování zvyšujících se potřeb pracujících.

§ 2.

Stanovení výše státního rozpočtu.

(1) Celkové příjmy státního rozpočtu se stanoví částkou 86.209.424.000 Kčs, celkové výdaje částkou 86.039.452.000 Kčs, takže vyplývá přebytek 169.972.000 Kčs.

(2) Ve státním rozpočtu jsou obsaženy rozpočty národních výborů, jejichž příjmy i výdaje činí 15.523.742.000 Kčs; kromě toho činí zůstatek rozpočtových prostředků národních výborů přecházejících do roku 1956 částku 441.800.000 Kčs.

(3) Vláda stanoví k vyrovnání rozpočtů národních výborů procentní podíly na státních příjmech.

§ 3.

Hospodaření podle státního rozpočtu.

(1) Výdaje (investiční i neinvestiční) mohou být uskutečňovány jen do výše částek stanovených ve státním rozpočtu.

(2) Vláda může povolit uskutečnění nezbytného výdaje, nekrytého ve státním rozpočtu, je-li jeho úhrada zajištěna vyššími příjmy nebo odsunutím jiného, méně naléhavého výdaje.

§ 4.

Odpovědnost za hospodaření.

Vláda a každý její člen, vedoucí ostatních ústředních úřadů a rady krajských národních výborů jsou odpovědní za to, že v oboru jejich působnosti budou při hospodaření všechny

plánované úkoly splněny hospodárně, že budou zjišťovány a využívány rezervy, jež vznikají v rozvíjejícím se hospodářství, že příjmových částek státního rozpočtu bude při nejmenším dosaženo a výdajové částky nebudou — s výjimkou případů přípustných podle tohoto zákona — překročeny.

§ 5.

Časové použití rozpočtových prostředků.

(1) Rozpočtových prostředků může být použito pouze do konce roku 1955, a to jen k úhradě výdajů splatných do konce tohoto roku.

(2) Úhrada výdajů, které mají a podle ustanovení tohoto zákona mohou zatěžovat rozpočtové prostředky na rok 1955, nesmí být odsunuta k tíži rozpočtových prostředků příštího roku.

(3) Poukazovat peníze k úhradě závazků, jež vzniknou po 31. prosinci 1955, nebo tvořit jakýmkoliv jiným způsobem rezervy z úspor na rozpočtových prostředcích není přípustno.

§ 6.

Zjišťování rozpočtových důsledků zákonných a jiných opatření.

U návrhů zákonů, zákonných opatření předsednictva Národního shromáždění, zákonů Slovenské národní rady, vládních nařízení, vládních usnesení, usnesení Sboru pověřenců, nařízení Sboru pověřenců, nařízení ministrů, nařízení pověřenců, vyhlášek a u všech opatření ústředních úřadů, jakož i návrhů usnesení krajských národních výborů a jejich rad musí být s největší odpovědností zváženy také jejich důsledky hospodářské a finanční. Důsledky těchto opatření pro výdaje nebo příjmy státního rozpočtu je třeba vyčíslit a výpočet připojit k návrhu opatření. Při každém navrhovaném opatření musí být zkoumáno, zda jeho povaha připouští zavedení nových příjmů a v kladném případě musí být tyto nové příjmy vždy navrženy.

§ 7.

Zatěžování státních rozpočtů
příštích let.

(1) Ke všem opatřením, která časově přesahují schválený státní rozpočet a svými důsledky zatěžují nebo by mohla zatěžovat státní rozpočty v příštích letech, jako jsou rozšiřování úřadů a orgánů státní správy, zřizování, po případě rozšiřování jiných zařízení, uzavírání nových nájemních smluv, vydávání nových periodických tiskovin a dlouhodobé objednávky, je třeba předchozího souhlasu orgánu uvedeného v odstavci 2, pokud by takovými opatřeními byl způsoben nový nebo vyšší výdaj pro státní pokladnu.

(2) K takovým opatřením může dát souhlas ústřední úřad nebo je může učinit v oboru vlastní působnosti, jestliže není k tomu třeba podle jiných předpisů souhlasu státní systematické komise a jestliže očekávaný náklad nepřestoupí v jednotlivém případě částku 50.000 Kčs ročně a v úhrnu všech případů částku 800.000 Kčs ročně. V ostatních případech je třeba souhlasu ministerstva financí a jde-li o zatížení převyšující v jednotlivém případě částku 50 mil. Kčs, souhlasu vlády.

§ 8.

Nepřípustnost započtení pohledávek vůči státu.

Dlužník nemůže svůj závazek vůči státu uhradit započtením své pohledávky za státem.

§ 9.

Zatímní vedení státního
hospodaření v roce 1956.

Vláda učiní vhodná opatření pro státní hospodaření v době od 1. ledna 1956 do vyhlášení rozpočtového zákona na rok 1956, nebude-li rozpočtový zákon na uvedený rok vyhlášen před 1. lednem 1956.

§ 10.

Závěrečná ustanovení.

(1) Vláda se zmocňuje, aby do státního rozpočtu promítla úpravy státního plánu rozvoje národního hospodářství.

(2) Ministr financí vydá podrobnější směrnice pro hospodaření podle státního rozpočtu a jeho kontrolu, a to zejména pokud jde o používání rozpočtových prostředků, úhradu výdajů na nové úkoly ukládané národním výborem, vázání rozpočtových prostředků určených na úhradu úkolů, které odpadly, a o postup při opatřování úhrady výdajů na úkoly, jež nejsou plně rozpočtově zajištěny. Přitom může ministr financí povolit odchylku od ustanovení § 5 odst. 1.

§ 11.

Účinnost.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1955; provedou jej ministr financí a ostatní členové vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dr. Dolanský v. r.	Poláček v. r.
gen. arm. Dr. Čepička v. r.	Štoll v. r.
Kopecký v. r.	Uher v. r.
Ing. Jankovcová v. r.	Beran v. r.
Dr. Škoda v. r.	Jonáš v. r.
Barák v. r.	Reitmajer v. r.
Ing. Šimůnek v. r.	Smida v. r.
Dr. Kyselý v. r.	Dr. Bartuška v. r.
Plojhar v. r.	Dvořák v. r.
Dr. Šlechta v. r.	Dr. Kahuda v. r.
David v. r.	Málek v. r.
Đuriš v. r.	Maurer v. r.
Krajčír v. r.	Dr. Neuman v. r.
Krosnář v. r.	Nosek v. r.
Machačová v. r.	Pospíšil v. r.
Dr. Nejedlý v. r.	Ing. Púčik v. r.

1. příloha zákona č. 13/1955 Sb.

Celkový přehled příjmů a výdajů státního rozpočtu na rok 1955.

Příjmy	Kčs (v tisících)	Výdaje	Kčs (v tisících)
Příjmy od socialistického sektoru	73.127,771	Hospodářství	43.864,871
Daně, dávky a poplatky od obyvatelstva	10.255,928	Kulturní a sociální opatření	28.276,019
Ostatní příjmy	2.825,725	Obrana a bezpečnost	10.429,645
		Správa	3.468,887
Úhrn	86.209,424	Úhrn	86.039,452

Přebytek . . . . . 169.972.000 Kčs

Úhrn rozpočtů národních výborů obsažených ve státním rozpočtu.

Příjmy	Kčs (v tisících)	Výdaje	Kčs (v tisících)
Příjmy od podniků místního hospodářství	929,773	Hospodářství	2.179,914
Místní daně a poplatky	1.517,928	Kulturní a sociální opatření	11.662,196
Ostatní příjmy	549,307	Správa	1.681,632
Podíly na státních příjmech	12.526,734		
Úhrn	15.523,742	Úhrn	15.523,742

Přehled příjmů a výdajů jednotlivých krajů.

Kraj	Příjmy		Výdaje
	vlastní	podíl na státních příjmech	
	v tisících Kčs		
ÚNV Praha	407,022	1.038,636	1.445,658
Pražský	251,573	885,592	1.137,165
Českokobudějovický	124,905	511,442	636,345
Plzeňský	117,156	547,180	664,336
Karlovarský	103,960	427,575	531,535
Ústecký	170,575	728,177	898,552
Liberecký	142,678	516,392	659,070
Hradecký	154,440	485,585	618,023
Pardubický	93,269	442,766	536,035
Jihlavský	89,375	435,299	524,674
Břežský	237,781	325,117	1.062,898
Olomoucký	158,986	591,122	730,108
Gottwaldovský	123,715	526,269	649,984
Ostravský	225,894	938,424	1.162,318
České kraje	2.359,127	8.897,574	11.256,701
ÚNV Bratislava	85,934	326,479	412,413
Bratislavský	109,231	558,127	667,358
Nitranický	102,348	583,554	685,902
Banskobystrický	85,228	504,634	589,862
Žilinský	95,172	523,841	619,013
Košický	91,861	560,855	652,716
Prešovský	65,129	544,521	609,650
Vysoké Tatry	2,978	27,149	30,127
Slovenské kraje	637,831	3.629,160	4.267,041
Čhrnem :	2.997,008	12.526,734	15.523,742

14.

Zákon

ze dne 23. března 1955

**o zřizování a zrušování výzkumných ústavů,
útvárů technického rozvoje a výzkumných a
pokusných pracovišť.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

**Výzkumné ústavy a útvary technického rozvoje
ústředních úřadů a dobrovolných organizací.**

§ 1.

(1) Ministři a vedoucí ústředních úřadů mohou zřizovat a zrušovat v oboru své působnosti:

- a) výzkumné ústavy (po případě s pokusnými závody),
- b) útvary technického rozvoje, jimiž jsou zkušební a kontrolní ústavy, dokumentační ústavy a pokusné (vývojové) podniky.

Tato opatření mohou učinit jen se souhlasem vlády, vysloveným po vyjádření státního úřadu plánovacího, ministerstva financí, Československé akademie věd a těch ústředních úřadů, jejichž působnosti se pracovní obor ústavu nebo útvaru dotýká.

(2) Ve výjimečných případech mohou být zřízeny též pobočky výzkumných ústavů a útvárů technického rozvoje, avšak jen mimo sídla těchto ústavů a útvárů; ustanovení odstavce 1 platí obdobně.

(3) Dobrovolné organizace mohou způsobem uvedeným v odstavcích 1 a 2 zřizovat a zrušovat své výzkumné ústavy a jejich pobočky.

§ 2.

(1) Výzkumné ústavy a útvary technického rozvoje ústředních úřadů jsou s výjimkou pokusných (vývojových) podniků, rozpočtovými organizacemi a tvoří v rámci příslušného resortu samostatné organizační jednotky.

(2) Pokusné (vývojové) podniky jsou národními podniky.

§ 3.

(1) Podrobné vymezení oboru činnosti a organizační strukturu jednotlivých výzkumných ústavů a útvárů technického rozvoje ústředních úřadů i jejich složek (§ 2 odst. 1) stanoví organizační řády, které vydá v rámci systemisace těchto ústavů a útvárů, po případě v rámci vzorových organizačních struktur schválených vládou, příslušný ministr nebo vedoucí ústředního úřadu; organizační řády výzkumných ústavů dobrovolných organizací vydá vrcholný orgán příslušné organizace.

(2) Ve výzkumných ústavech a útvarech technického rozvoje se zřizují vědecké nebo technické rady; jejich složení a působnost, jakož i postavení jejich členů, budou upraveny podle zásad stanovených vládou v organizačních řádech vydaných podle odstavce 1.

§ 4.

V ý z k u m n á a p o k u s n á (v ý v o j o v á) p r a c o v i š t ě ú s t ř e d n ě h o ú ř a d ů .

(1) Ministři a vedoucí ústředních úřadů mohou v podřízených podnicích zřizovat a zrušovat výzkumná a pokusná (vývojová) pracoviště a konstrukční vývojové kanceláře, pokud je to nezbytně nutné pro splnění plánu výzkumných a vývojových prací.

(2) Pracoviště uvedená v odstavci 1 jsou součástí podniku, ve kterém jsou zřízena.

§ 5.

V ý z k u m n é ú s t a v y a l a b o r a t o ř e v ě d e c k ý c h a k a d e m i í a v y s o k ý c h š k o l .

(1) Československá akademie věd a Slovenská akademie věd zřizují výzkumné a badatelské ústavy po projednání se státním úřadem plánovacím a s ministerstvem financí a se souhlasem vlády, vysloveným, pokud jde o Slovenskou akademii věd, na návrh sboru pověřenců.

(2) Ustanovení odstavce 1 se vztahuje také na laboratoře Československé akademie věd a Slovenské akademie věd, pokud mají být zřízeny jako samostatně plánující jednotky.

(3) V souladu s potřebami rozvoje jednotlivých vědních oborů mohou příslušní ministři zřizovat podle směrnic stanovených vládou vědecko-výzkumná pracoviště vysokých škol. Tato pracoviště jsou vědeckými ústavami podle § 16 zákona č. 58/1950 Sb., o vysokých školách.

(4) Na výzkumné ústavy Československé akademie zemědělských věd a na výzkumné ústavy podřízené přímo ministerstvu školství se vztahují ustanovení §§ 1 až 3.

Závěrečná ustanovení.

§ 6.

Ministři a vedoucí ústředních úřadů (organizací) jsou povinni organisovat výzkumné ústavy, útvary technického rozvoje a výzkumná a pokusná (vývojová) pracoviště tak, aby při zachování hospodárnosti byl zajištěn největší rozvoj vědy a techniky a rychlé a účinné zavádění jejich výsledků do praxe.

§ 7.

Tento zákon se nevztahuje na výzkumné ústavy ministerstev národní obrany a vnitra ani na Ústřední ústav geologický.

§ 8.

(1) Zrušuje se zákon č. 261/1949 Sb., o organizaci výzkumnictví a technického rozvoje, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících.

(2) Výzkumné ústavy, útvary technického rozvoje a výzkumná a pokusná (vývojová) pracoviště, zřízená podle zákona č. 261/1949 Sb., ve znění zákona č. 185/1950 Sb., se považují za ústavy, útvary nebo pracoviště zřízená podle tohoto zákona.

§ 9.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

gen. arm. Dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Dr. Škoda v. r.

Barák v. r.

Ing. Šimůnek v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Plojhar v. r.

Dr. Šlechta v. r.

David v. r.

Đuriš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Machačová v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Poláček v. r.

Štoll v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Jonáš v. r.

Reitmajer v. r.

Smida v. r.

Dr. Bartuška v. r.

Dvořák v. r.

Dr. Kahuda v. r.

Málek v. r.

Maurer v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Pospíšil v. r.

Ing. Půčík v. r.

15.

Usnesení Národního shromáždění

ze dne 21. března 1955

o schválení zákonných opatření předsednictva Národního shromáždění.

Národní shromáždění republiky Československé schvaluje

zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění ze dne 28. prosince 1954, č. 1 Sb. z roku 1955, o státní správě ve věcech plavby,

zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění ze dne 28. prosince 1954, č. 2 Sb. z roku 1955, o státní službě pro míry a váhy, o státní službě pro drahé kovy a o zkoušení zbraní a střeliva pro civilní potřebu,

zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění ze dne 24. února 1955, č. 9 Sb., o placené dovolené na zotavenou v roce 1955,

zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění ze dne 24. února 1955, č. 10 Sb., kterým se upravuje udělování hodnosti doktora věd některým vědeckým pracovníkům.

Fierlinger v. r.